

Vojenský historický ústav

U Památníku 2, Praha 3 – Žižkov, PSČ 130 05

Praha 21. září 2017

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor služeb
Oddělení provozní
Ing. Iveta Pekárková
ředitelka odboru služeb
Mariánské náměstí 35/29
11000 Praha 1

**Odborné stanovisko k obsahu pamětní desky
K Vašemu Č. j.: MHMP 1357665/2017**

Vážená paní ředitelko,

velmi si vážím Vaší péče o vojensko-historické souvislosti výzdoby věže Staroměstské radnice. Posouzení předmětné desky je možné rozdělit do dvou oblastí. Za prvé jde o věcnou správnost v textu uváděných údajů. Z tohoto hlediska obsahuje český text několik nepřesností. Název vyšší jednotky, které velel I. S. Koněv je obvykle uváděn v maskulinu, tedy „1. ukrajinský front“. Text je dále formulován, tak, jako kdyby 1. ukrajinský front přijel 9. května do Prahy, která stále ještě bojovala. Nicméně pražská německá posádka a bojové skupiny, které měly za úkol město dobýt a otevřít pro ústup vojsk německé skupiny armády Střed již 8. května kapitulovaly před Českou národní radou. V noci z 8. na 9. května 1945 odcházely do amerického zajetí v Plzni a skládaly zbraně do rukou československé armády na okraji Prahy u Bílého beránka. Ústup německých frontových jednotek musel probíhat mimo komunikační uzel hlavního města. Praha se svých Němců dokázala zbavit sama a sovětsí tankisté přijeli 9. května 1945 do města již svobodného. Je zajímavé, že ruská verze textu na posuzované pamětní desce je formulována tak, že s realitou není natolik v rozporu, jako český text.

Za druhé jde posoudit pamětní desku jako historický pramen o době, kdy vznikla. Z tohoto hlediska jde o doklad devótnosti vůči představiteli tehdejší spojenecké mocnosti, v jejímž rámci je zcela potlačen reálný průběh událostí. Zejména jsou zcela upozaděny zásluhy československé branné moci, která zorganizováním a provedením celonárodního povstání znemožnila německý záměr pokračovat zde v odporu nejméně po dva další týdny a umožnila tak hladký průběh obsazení českých zemí spojeneckými armádami. Nehledě pochopitelně ani k pominutí zásluh ruských vojáků armády generála Vlasova, která se do těžkých bojů o Prahu od 6. května 1945 skutečně zapojila. Na druhou stranu všim výše uvedeným deska dobře vypovídá o tehdejší neutěšené politické situaci.

Spíše, než odstranění desky, doporučuji její doplnění deskami, připomínajícími pražské povstalce (generál Kutlvašr má například bustu v Nuslích, přestože jeho význam je celopražský), vojáky divize generála Sergeje Kuzmiče Buňačenka armády generála Andreje Andrejeviče Vlasova, a především také Hrob neznámého vojína, který byl v kapli Staroměstské radnice umístěn od roku 1922 do roku 1941, kdy jej zničili nacisté.

Kontaktní osoba: Mgr. Tomáš Jakl – tel. 973 204 936

V dokonalé úctě

plukovník Mgr. Aleš KNÍŽEK
ředitel